

Aspekte des Wasser-Managements an der Oder

(5)

WASSER-MANAGEMENT AUS POLNISCHER SICHT

Przemysław Gruszecki - Warschau



Państwowe Gospodarstwo Wodne WODY POLSKIE

15 października 2025 r.

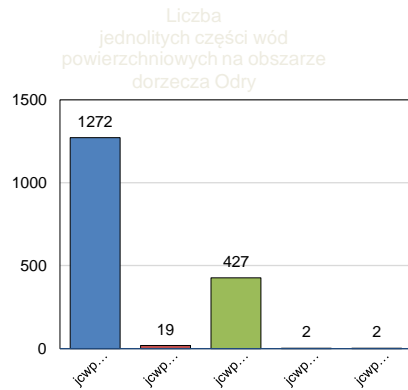


Gospodarka wodna z polskiej perspektywy

PRZEMYSŁAW GRUSZECKI – Dyrektor Departamentu Zarządzania Środowiskiem Wodnym, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Państwowe Gospodarstwo Wodne WODY POLSKIE

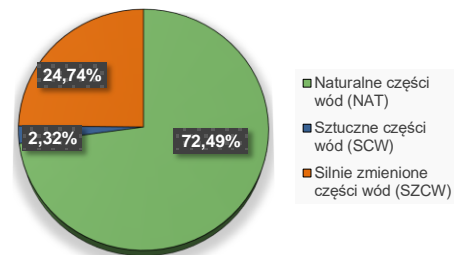
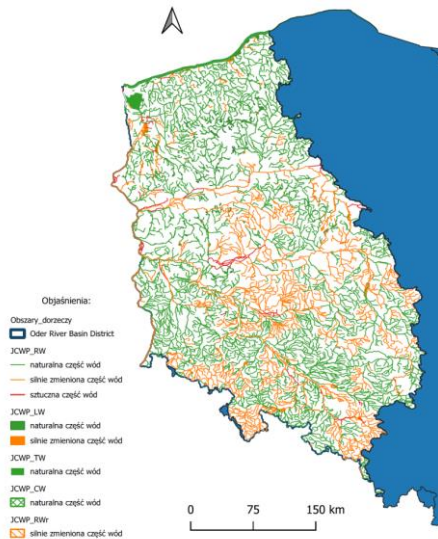
Ogólna charakterystyka obszaru dorzecza Odry

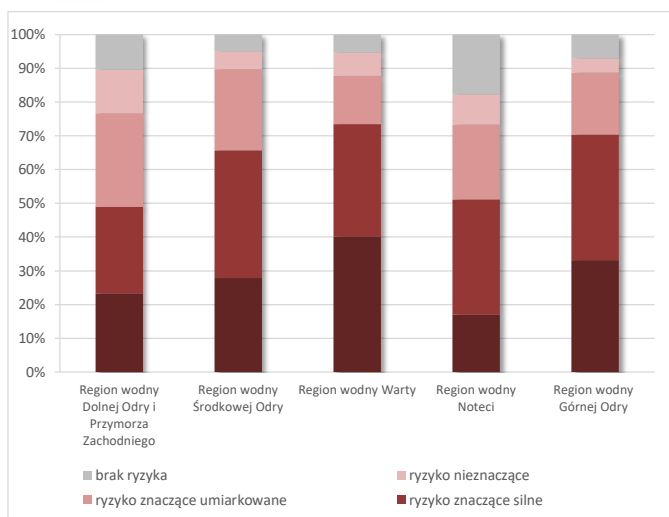
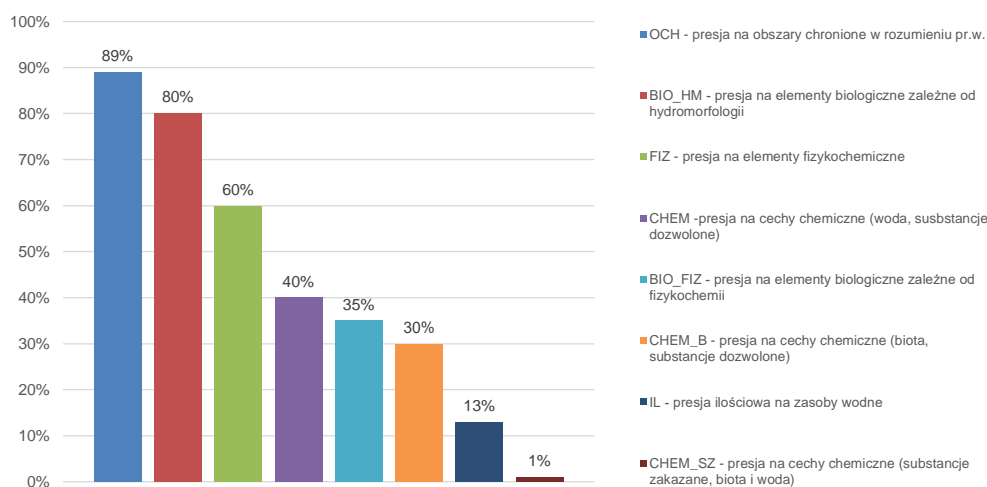
- Powierzchnia obszaru dorzecza 118 030 km² (ok. 38% powierzchni Polski)
- Długość Odry 742 km na terytorium Polski
- Na obszarze dorzecza wydzielono łącznie 1722 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)



Ogólna charakterystyka obszaru dorzecza Odry

Status jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze dorzecza Odry



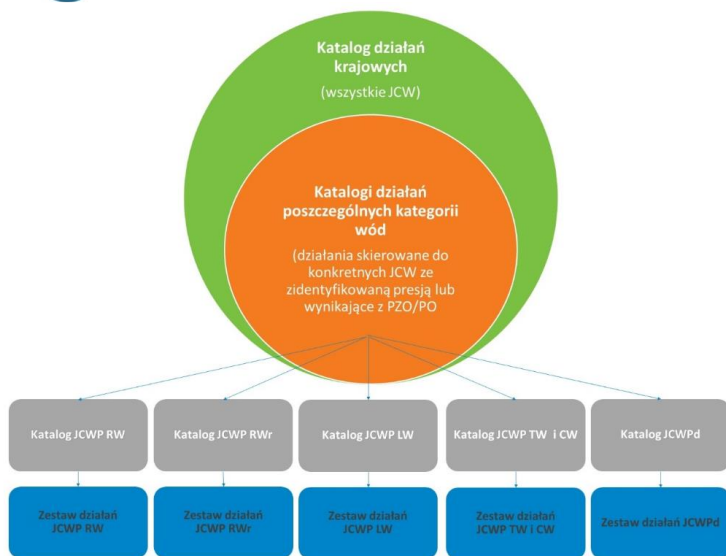


Zestawienie oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii, w podziale na regiony wodne obszaru dorzecza Odry.

Dla elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii
w regionach wodnych obszaru dorzecza Odry
w co najmniej **70% JCWP**
występuje znaczące
ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Liczba JCWP z ryzykiem znaczącym w poszczególnych regionach wodnych wyniosła:

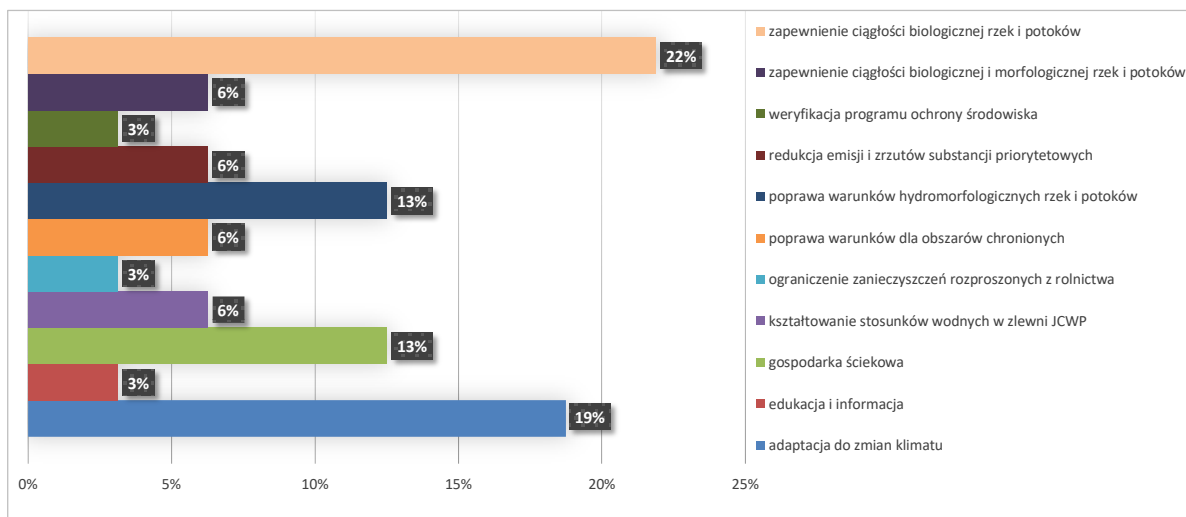
- region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego – 207 JCWP
 - region wodny Górnej Odry – 126 JCWP
 - region wodny Środkowej Odry – 400 JCWP
 - region wodny Noteci – 99 JCWP
 - region wodny Warty – 245 JCWP



- **katalog działań krajowych**
(ogólnokrajowy zakres realizacji działań dotyczących wszystkich JCW)
- **katalogi działań dla poszczególnych kategorii wód**
(zakres realizacji działań ograniczony do konkretnych JCW)

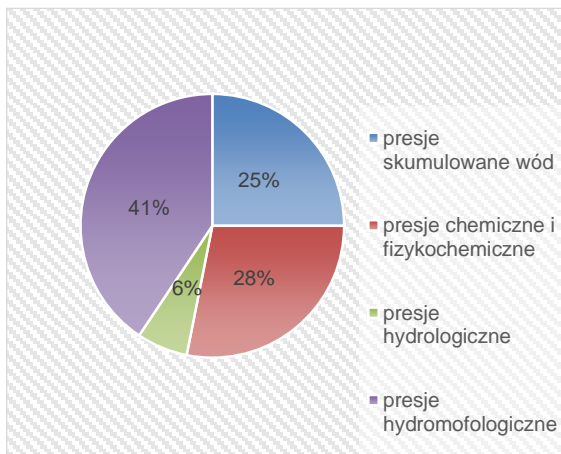
Katalogi działań dla poszczególnych kategorii wód zawierają zarówno działania podstawowe skierowane do poszczególnych JCW, jak i działania uzupełniające, stanowiąc podstawę dla zaprojektowanych zestawów działań.

Udział działań w poszczególnych kategoriach katalogu działań JCWP RW



ZESTAW DZIAŁAŃ

Udział działań ukierunkowanych na redukcję poszczególnych rodzajów presji



Wśród działań mających na celu ograniczenie/likwidację presji hydromorfologicznych zaproponowanych dla JCWP rzecznych wskazano:

RWHM_01: działania służące zapewnieniu ciągłości biologicznej oraz morfologicznej rzek i potoków;

RWHM_02: działania ukierunkowane na przywrócenie ciągłości biologicznej poprzez przebudowę budowli poprzecznych;

RWHM_03: działania nakierowane na ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta;

RWHM_04: działania służące poprawie stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych, w tym działania renaturyzacyjne uwzględniające status oraz funkcje cieku, a także działania naprawcze dla obszarów chronionych.

Zestaw działań dla JCWP RW dla obszaru dorzecza Odry

Presje hydromorfologiczne
RWHM (kod działania IIaPGW)

Kod IIaPGW	Grupa działań	łączna liczba przypisanych działań	Liczba JCWP RW z przypisanym działaniem	Udział w ogólnej liczbie JCWP RW ze zbudowanym zestawem działań (%)
RWHM_01	Udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych.	203	186	16,6
RWHM_02	Przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych.	660	275	24,6
	Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP.			
	Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb. Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb.			
RWHM_03	Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych.	340	259	23,2
RWHM_04	Poprawa stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych.	295	266	23,8

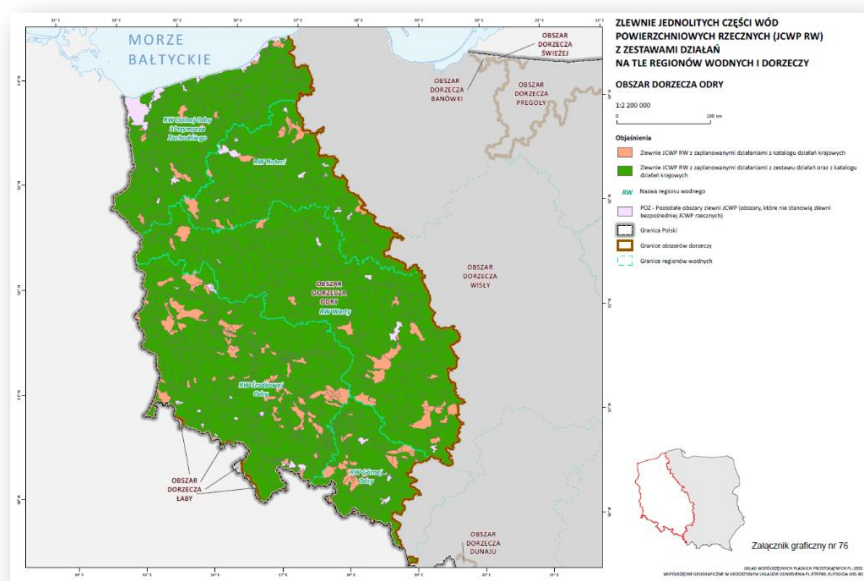
W zestawie działań dla JCWP RW w obszarze dorzecza Odry

najliczniejszą grupę działań stanowią działania ukierunkowane na

Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków (RWHM_02)
660 działań w 275 JCWP RW (24,6%).

**Dla obszaru
dorzecza Odry
opracowano łącznie
10 554 działania**

Dla jednolitych części wód
powierzchniowych rzecznych
(JCWP RW)
zaplanowano
7 937 działań
(75% wszystkich działań)

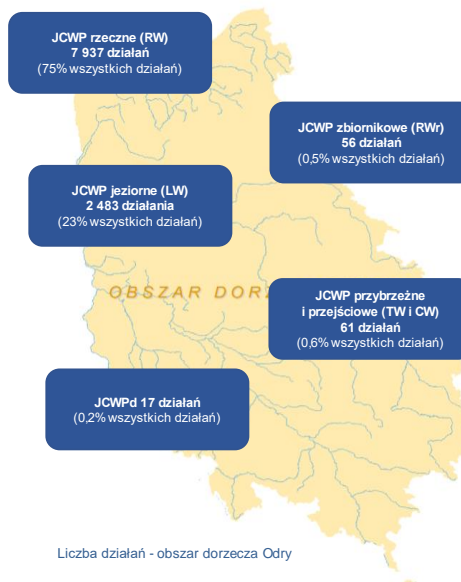


II aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy
Zestawy działań dla JCW – obszar dorzecza Odry

➤ **JCWP rzeczne:** wśród 7 937 działań:

- **Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków** (863 działania)
- **Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków** (635 działań)

- **JCWP zbiornikowe:** 56 działań
- **JCWP jeziorne:** 2 483 działania
- **JCWP przejściowe i przybrzeżne:** 61 działań
- **JCWPd:** 17 działań



Zadanie wynika z zestawu działań drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (IIaPGW) oraz z Harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzeniem IIIaPGW.

Wyniki pracy mają znaczenie dla osiągnięcia celów środowiskowych jcwp.

Do zadania zaplanowano włączenie części analitycznej związanej z realizacją działań pn.:

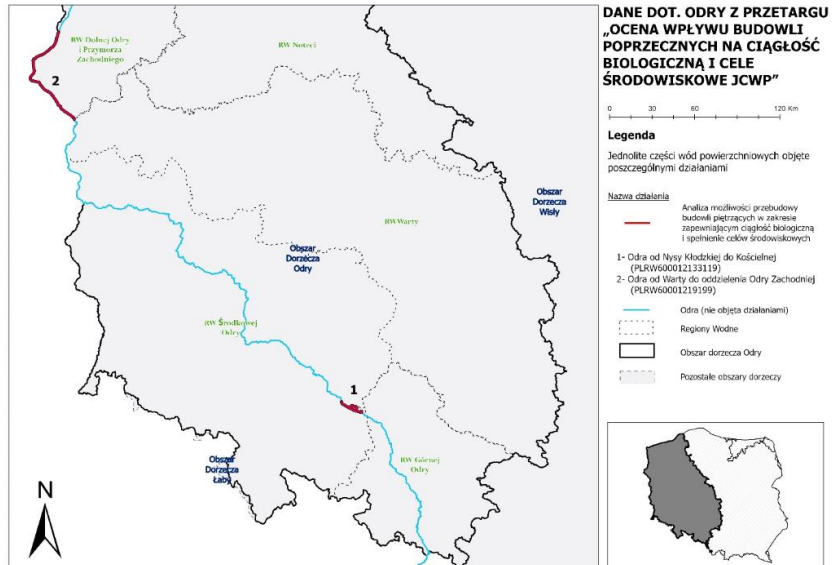
Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewnianym ciągłości biologicznej i spełnienie celów środowiskowych (RWHM_02.01)

oraz

Analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych/przebudowa budowli poprzecznych na bystrza/innych działaniach w zakresie zapewnienia drożności (RWHM_01.05).

Przewidywany termin zakończenia projektu – II kwartał 2025 r.

Prace nad trzecią aktualizacją planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (IIIaPGW) Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp

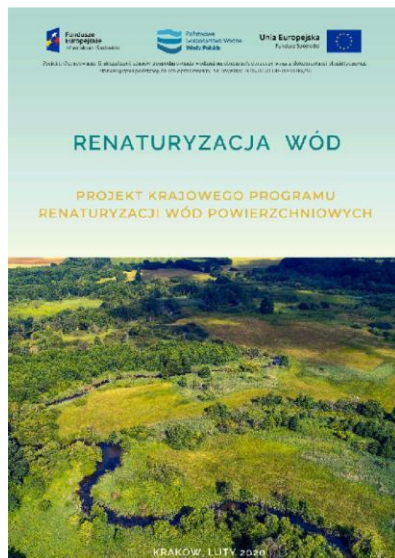


ZESTAW DZIAŁAŃ obszar dorzecza ODRY



W zakresie poprawy warunków hydromorfologicznych rzek i potoków innych niż ciągłość zaplanowano 236 działań technicznych:

- ✓ polegających na analizie sposobu prowadzenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieku oraz realizacją działań restytucyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.);
- ✓ polegających na analizie sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacją działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.);
- ✓ polegających na realizacji programu renaturyzacji dla obszaru priorytetowego wyznaczonego w KPRWP (odcinek objęty badaniami pilotażowymi).

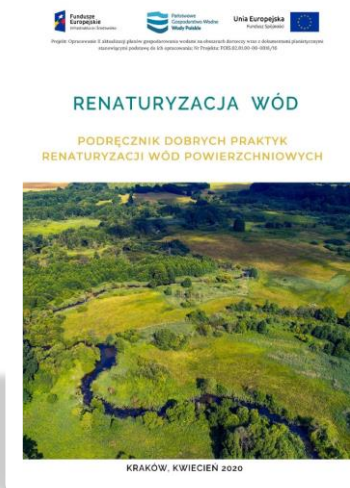


Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP)
Realizacja działania naprawczego z aPWŚK

**„Opracowanie
krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych”
(KPRWP)**

realizacja działania ujętego w aktualizacji
planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy
(aPGW/aPWŚK)

KPRWP dokument o charakterze kierunkowym
opracowany w 2020 roku
na zlecenie PGW Wody Polskie



Podręcznik dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych
KPRWP

„Podręcznik dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych”
– kompendium wiedzy nt. sposobów renaturyzacji wód w Polsce

dokument wspomagający wdrażanie
Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych

Dostępny do pobrania ze strony: <https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/141>

Na poziomie krajowym
zaplanowano m. in.:

- Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z **Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych**
- Ustalenie **przeptywów środowiskowych** wymaganych do osiągnięcia celów środowiskowych jcw

• Prowadzenie **bazy danych o presjach hydromorfologicznych**



KATALOG DOBRYCH PRAKTYK
W ZAKRESIE ROBÓT HYDROTECHNICZNYCH
I PRAC UTRZYMANIOWYCH
WRAZ Z USTALENIEM ZASAD ICH WDRAŻANIA



Opracowanie sfinansowane przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności, w ramach pomocy technicznej w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, otrzymane od Ministerstwa Środowiska na podstawie przepisów o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego.

Katowice, 25 sierpień 2018 r.
MGGP

Opracowany w 2018 roku

„Katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania”,

przyczynił się do wprowadzenia nowych standardów środowiskowych mających zapewnić optymalizację:

- efektu środowiskowego,
- dostarczanych korzyści społecznych i gospodarczych,
- nakładów finansowych.

dostępny do pobrania ze strony: <https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/78>



Dziękuję za uwagę